1874. VI. évfolyam. 183. szám. Csütörtök, szeptember 17.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Figyelembe nem vétetik.

⁂ Ha lett volna is bennünk parányi tiszteletérzet a közösügy s a közös kormány müveletei iránt: ki kellene azt most tépni szivünkből, ha önmagunk előtt becsületes magyar emberek akarunk maradni.

Nem tehetünk róla, hogy ily őszinte érzelmet költött fel bennünk a közös hadügyminiszter. De hogy — félre ne értessünk, kijelentjük, mikép ez csak egyéni érzelmünk. Hazudnánk, ha ezt be nem vallanók. A k ö t e l e s tiszteletet megadjuk mi ugy, a mint a törvény kötelező erejénél fogva tartozunk vele.

Halljátok a tényt, s itéljetek!

Emlékezhetünk rá, hogy a magyar i p a r o s o k mindent elkövettek arra nézve, hogy a h a d i f e l s z e r e l é s munkájában résztvehessenek. A magyar nemzet közvéleménye támogatta lelkesen iparosaink ügyét.

A magyar iparegyesület — ugy szólván — a nemzet nevében tolmácsolá e tekintetben kivánatainkat a közös hadügyminiszter előtt. Onnan egykor jött is biztató reménysugár, hogy jogos követelésünknek — a kérelem folytán — elég fog tétetni.

Mit kért az iparegyesület?

Azt, hogy a hadi felszerelésben a magyar iparosok is részt vehessenek.

S mi jogon kérte ezt?

Azon a jogon, hogy a közös hadsereg költségeit Magyarország és Ausztria közösen viseli, igy az igazság szerint a közös hadsereg magyar fiai részére a magyar iparosoknak kellene a felszerelést kiszolgáltatni.

Ime, mi kértük mindazt, a mit követelni jogunk lett volna.

És a közös hadügyminiszter a magyar iparegyesület e kérvényére a nemzeti közérzületet kihivólag azt felelte:

„F i g y e l e m b e n e m v é t e t i k."

Hol van az a magyar ember, a kiben a becsületérzésnek némi szikrája lehet, a ki b e n s ő t i s z t e l e t t e l tudna meghajolni ily t é n y előtt?

Ime, az ily tettek által magok az osztrákok izgatják a kedélyeket a közösügyes állapot ellen, mely ily gyümölcsöket terem számunkra.

No majd, ha eljön az idő, midőn az osztrákok ismét kunyorálnak előttünk, hogy u j i t s u k m e g a k ö z ö s ü g y e s szerződést: vajon akadni fog-e oly magyar ember, a ki azt ne mondaná az osztrák sógorok kérésére:

„F i g y e l e m b e n e m v é t e t i k".

Hisz isten s ember látja, hogy az osztrákokkal nem lehet szép szerivel boldogulni!

— **A miniszterelnök** tegnap Budapestre váratott, az e napokban megkezdődő nagy minisztertanácsokra, amelyekben az 1875-diki budget, s különféle adójavaslatok kerülnek tárgyalás alá. Ez utóbbiakra nézve irja a budapesti „Ellenőr", hogy a fényüzési czikkek megrovásával is lesz nehány uj adó behozva. Igy p. a diszhintók, czimerek és kutyák már ki vannak szemelve, hogy mint alapok, uj jövedelmi forrást nyissanak. Helyes, csak aztán tulzásba ne menjen e megszoritás.

— **Jókai** a „Hon"-ban tegnap a „Napló"-nak „nagy érdekü" vezérczikket irt. Mi nem találtunk ebben ujat. Az is régi dolog már, hogy Jókai czikkeiből nem lehet kiolvasni, melyik párthoz tartozik? Hinnünk kell, hogy egyikhez sem, s igy tőle, mint érdektelen féltől csak szivesen vehetjük azon jó kivánságot, hogy „óhajtandó az e g y e t é r t é s ellenzéki pártjaink között."

— **A határőrvidéki erdőüzlet**, mint a lapok irják, nem sokára elenyészik. A katonai kincstár ugyanis, hajlandónak nyilatkozott, hogy két millió birság mellett eláll a szerződéstől.

— **A brucki táborban** a nagy hadgyakorlat első fele e hó 15-kén folyt le. A király gr. Andrássy, Károly Lajos, Albrecht, Vilmos és Frigyes főherczegek s az eddigi táborozásban részt vett külföldi tisztek kiséretében jelent meg. — A csatában tényleges szerep jutott négy Kruppféle ágyunak. Komoly baleset nem történt. — Azt osztrák landvehrminiszter. is váratott, de az táviratilag tudatá akadályoztatását.

Felhivás a nemeslelkü hazafiak és honleányokhoz.

A nemzeti kegyelet által emelt honvédmenházban ellátandó 1848—9-ki rokkant honvédbajtársaink eltarthatása végett, a mult év végén egy felhivást bocsátottunk közre, melyben városok, községek, magán s nyilvános társulatok, ugy egyesek áldozatkészségéhez fordulva, azon kérésünk figyelembe vételét ajánltuk, hogy gyüjtések és aláirások utján 10—10 ftnyi kegyadományt biztositani sziveskedjenek. Felhivásunk azonban nem eredményezé ama sikert, melyet kitüzött czélunk számbavételével hozzá kötöttünk s a remélt 24 ezer ft évi adakozás helyett alig 6000 ft lőn biztositva. Hogy igy várakozásunkkal ellentétben csekély részvét mutatkozott azon ügy iránt, melyet szentté tett a nemzet felébredt kegyeletérzete, nem tulajdonithatjuk másnak, mint a sors kiméletlen csapásai által minden rétegében sujtott nemzet anyagi állapotának, s meg vagyunk győződve, hogy kedvezőbb idők beálltával a nemeslelkü hazafiak és honleányok nem fognak elfelejtkezni néha, munkaképtelen s igy minden keresettől megfosztott 1848—9-ki honvédeinkről, kik önzetlen s feláldozó hazaszeretetükkel politikai jobblétünk szerencsétlen előharczosai voltak. Midőn most ismét a haza fiai és leányainak áldozatkészségéhez felebbezünk, és szent ügyünk pártolását kérjük, megjegyezzük, hogy a legcsekélyebb adakozás is czélunk eléréséhez közelebb hoz, s lehetővé teszi, hogy a jelenleg ellátásban levő 32 rokkant honvéden kivül kiterjeszthetjük gondoskodásunkat azokra, kik ebből eddig az uralkodó viszonyoknál fogva kizárvák. Tudván továbbá azt is, hogy sokan inkább nélkülözhetnek gazdaságukból valamit, mint pénzt, felkérjük azokat, kik részben segitségünkre lehetnek, erejükhöz képest adakozni, s honvédmenházunk részére bizonyos mennyiséget (buza, lencse, borsó, bab, kása, zsir, tojás, füstölt hus, czukor, kávé, burgonya, tarhonya, vagy fehérnemüből) évenkint biztositani. Reméljük, hogy felhivásunk nem fog eredmény nélkül elhangzani — bizunk nemzetünk öntudatos büszkesége, feláldozó szeretete, s belátó kegyességében. Budapest, 1874. évi szezt. 10. A honvéd-menház bizottmánya: Földváry Albert, alezredes és elnök. Tassy-Becz László őrnagy és bizott. tag. Krivácsy József ezredes és ellenőr. Szathmáry Mihály ezredes és pénztárnok. Feleki Miklós százados és bizott. tag.

Novák sajtópere.

— Debreczen, 1874. szeptemb. 17. —

Ma tárgyaltatott a debreczeni esküdtszék előtt a Novák Gusztáv által 13 nagykárolyi lakos ellen inditott sajtóper. A vádlevelet már közöltük. Abból eléggé ismeretes az ügy.

A sajtóbiróság elnöke: Sárvári Ferencz; birák: Becske Lajos, Szücs István, Tóbi István; jegyzők: Zachariás Alajos, Bay Cábor.

Esküdtek: Dr. Palai Miklós, Fráter Imre, Vecsey Imre, Barcza Lajos, Polgári András, Szőke István, Fodor István, Tamásy Béla, Tamássy Károly, Dalmi Károly, Makó István, Dragota Sándor; póttagok: Jedlicska Zsigmond, Zivuska Ferencz.

Megkezdődvén szokásos módon a tárgyalás, a vádlevél olvastatott fel, a bevádolt röpirattal együtt. Aztán H ó d i Gyula vádlóügyvéd tartott igen emelkedett szellemü beszédet; először Novákot ismerteté meg, aztán az ügyet adja elő tárgyilagosan; beszédéből adjuk e részletet:

— Hódy Gyula beszédéből. —

A bank részvényeseinek jogaiba betolakodott uzsorások csakugyan mindent elkövettek, minden utat és módot felhasználtak arra, hogy a bank pénzeit a maguk javára kizsákmányolhassák, s hogy a szegényebb sorsu becsületes polgárok elől elvonhassák a bank önsegélyzési czélzatában kinálkozott olcsóbb kölcsönök kaphatásának lehetőségét; hogy igy a bank megalakulása által veszélyeztetve volt lelketlen üzérkedéseiket nemcsak hogy akadálytalanul tovább folytathassák, de söt épen a bank létezésében egy ujabb forrást nyerjenek néprontó törekvéseik elősegélésére.

Mi természetesebb, — mint hogy Novák Gusztáv nem hagyhatta nemes czélu és irányu alkotmányát könnyedén az uzsorásoknak martalékává esni, söt minden erejével igyekezett az önsegélyző népbank élete ellen mért csapásokat elháritani; nehogy a bank czélját és feladatát eltévesztve, a hozzá kötött remények elérése helyett uzsorások barlangjává váljék.

Ily ellenséges érdekekkel kellett neki folytonosan küzdeni.

De küzdött bátran, küzdött — a nemes czélt tartva szeme előtt — lelkesen, habár — midőn uzsorás ellenfelei meggyőződtek, hogy sem rábeszélés, sem szép igéretek, sem fenyegetés nem használnak, mert Novák Gusztáv mindezen megpróbált eszközökkel megostromoltatása daczára — nem engedte őket sem jelleméhez, sem a bank vagyonához közel jutni: elkeseredésük fokonkint növekedett.

Egymásnak is ellenségei és kenyéririgyei voltak ugyan, de azon meggyőződésükben, hogy egyenkint mind visszaverettek a Novák Gusztáv jelleme és a bank vagyona ellen megkisérlett merényleteikben: a közös vereség és közös haszonlesési ösztön érdektársakká kovácsolta össze őket, hogy egyesülten annál nagyobb erőt fejtsenek ki nemtelen czélzataik sikeresitésében, melyszerint Novák Gusztávot, és vele együtt a népbankot is megbuktatni törekedtek.

Mai világban a pénz nagy hatalom. A kinek pénze van, habár nem mindenki irányában és nem mindent, de mégis tagadhatatlanul igen sokat kivihet.

Nagykárolyban pedig ugyszólván csakis a Novák Gusztáv bankügyelleneseinek volt annyi pénze, amiből aztán a bankügy megbuktatására áldozatokat is hozhattak. És ha már a bank törhetlen fejével nem boldogulhattak, oda irányozták törekvéseiket, hogy a bankrészvényesek legelárvultabb, s igy legkönnyebben megnyerhető részéből alkossanak magok körül tábort, melylyel az ostromlást a bank bevételére ujra megkezdhessék.

Itt is nehezen boldogultak; van a szegény embereknél is értelem és becsületérzés; habár — fájdalom, de természetes dolog — mindennek van salakja is. Alig tudtak egynehány embert maguk körül toborzani, kiket jóigéretekkel vagy csekely igényeik kielégitése által lekötelezve, érdekeiknek megnyerhettek. Igy keritettek magoknak szószólót is. És meginditották ujra a harczot oly fondorlatos maneuvrirozással, melynél a fő faktor — okos hadvezér módjára — a csatatértől tisztességes távolban, elrejtőzve adta csak utasitásait és parancsait, szitotta az ellenségeskedést és gyülöletet, saját személyét és fondorlatait a szintén roszakaratu és vakmerőbb egyének előre tolása által fedezvén, de ravasz előrelátásból saját maga által alá nem irt röpiratot kinyomatás végett a helybeli városi nyomdába behozta; kétes, hogy a nyomatás költségeinek fedezéséhez is hozzájárult volna.

Elhintették ezek a bank részvényesei között is az ellenségeskedés, elégedetlenség, gyülölség, gyanusitás és roszakaratu rágalmazások magvait. Lázitottak és hamis vádakat emeltek és pedig a mindig kudarczczal visszatérő sikertelenség által fokozott bosszuérzetükben mindig sulyosabbakat, mindig vakmerőbben és elkeseredett kitartással.

Előbb a választmányban, majd a közgyülésben csináltak zavarokat Novák Gusztáv ellen, ugyanazon koholt, hamis vádaskodásaikkal és rágalmazásaikkal, melyeket később a röpiratban összehalmozva ismételnek. És a midőn itt nemtelen eljárásuk, melylyel a bank élete ellen törtek, — a Novák Gusztáv elleni kifogásokat csak ürügyül használván,— határozottan roszaltatott, söt az 1873. évi jan. hó 26-kán tartott közgyülés által közülök többen a választmányból kirekesztettek, akkor a megyehatóságot zaklatták fel vak lármájukkal; és midőn ez sem sikerült, ugyanazon hamis ráfogások és panaszok alapján fenyitő vizsgálatot kértek Novák Gusztáv ellen s azt a vádlevél mellett igazolt visszautasittatásuk daczára ismételték. Söt midőn a közügy érdekében teljes szigorral megejtett vizsgálat folytán vádjaik merőben alaptalanoknak bizonyodván, azokkal részletes indokolás mellett ismételten visszautasittattak, — akkor meg hasonlóul két izben a minisztériumnál tettek feljelentéseket, a hol azonban a miniszterileg kirendelt kormánybiztos, Szatmármegye főispánja, által megtartott vizsgálatok alapján, mely szerint Novák Gusztáv eljárása után még forma hiba sem találtatott, minden felsorolt vádaskodásuk nemtelen bosszuból eredő rágalomnak bizonyodott, hasonlóképen a vádlevélhez mellékelt miniszteri leiratok szerint mind a két izben elutasittattak.

De nem érték be még ezzel sem. A bukások által felingerelt bosszuállás vágya vak szenvedélylyel ragadta őket Nováknak és a banknak megbuktatására törekvő szándéklataikban.

A megye tisztelt alispánja, mint fenhatóság közremüködésének sikerült kinyerésével, egy rendkivüli közgyülést erőszakoltak össze az 1873. évi deczember hó 21-ikére, melynek törvénytelen és alapszabályellenes megtartásánál féket vesztett a bosszuállás dühe s lábbal tapodva törvényt, jogot és becsületet, lerombolva mindent, mi nemtelen törekvéseiknek utjában állott, Novák Gusztávot, a bank választmányát és tisztikarát hivatalaiktól önkényüleg és erőszakosan megfosztották és a bankot hatalmukba keritvén, annak hivatalaiba önmaguk befészkelődtek. Semmi sem igazolhatná fényesebben Novák Gusztávnak a bankügy érdekeiben teljesitett eljárásának s maga viseletének tisztaságát és korrektségét, mint azon tény, hogy ellenfeleinek még ezen államcsiny sem sikerült.

A részvényesek jobbjai a sérelem nagyságának érzetében s a bank ügyét az ellenfél kezében vesztve látván, a magas kormányhoz folyamodtak a történt sérelmek sürgős orvoslása végett. És a magas kormány által ama rendetlen közgyülésnek minden határozata elvettetett, minden ténye megsemmisittetett, s Ujfalusy Miklós Szatmármegye főispánja, mint kormánybiztos a vádlevél mellé csatolt okirat szerint, rendeletileg utasitotta, hogy Novák Gusztávot és az előbbi választmányt haladéktalanul helyezze vissza a bank ügyeinek vezetésében, s eszközölje, hogy minden érték és iromány nekik azonnal rendelkezésük alá bocsáttassék vissza.

Novák Gusztávnak ezen kiérdemelt fényes győzelme s ellenfeleinek ebben szenvedett rettenetes megveretése volt az, a mit ezek elviselni nem birtak.

A megszégyenitett bosszuvágy megvakul!

Vádlottak vakmerősége legfőbb fokra emelkedett itt, midőn a bank közgyülése, a nagykárolyi fenyitő törvényszék és a magas kormány által ismételten viszszautasitott alaptalan vádaskodásaikat, a panasz tárgyát képező röpiratban ismét halomra halmozván, annak kinyomatása és szétküldése által a sajtónak leghatalmasabb, de kétélü és egész sulyával reájuk visszavágó fegyveréhez nyultak, Novák Gusztávnak elhatározott megbuktatására.

A midőn már megfeszitett erőlködésük daczára mindent veszve láttak, midőn minden panaszok, vádak és rágalmak halomra döntésénél Novák Gusztáv oly tisztán állott, 1000 példányban kinyomatták a vád tárgyát képező röpiratot és azt minden részvényeshez és minden hazai laphoz megküldvén s utóbbiakat a röpirat végpontjában annak közlése iránt határozottan megkeresvén: világgá szórták Novák Gusztáv ellen az annyiszor elcsépelt hamis rágalmak pozdorlyáját; pellengérre állitották az önzetlenül egy szent ügynek élő becsületes magyar embert a világ és közvélemény itélőszéke előtt; a rágalom büzhödt sarával dobálták be a polgárt, ki embertársainak javát saját boldogsága felibe helyezé, és pedig oly rutul, oly kiméletlenül, hogy az általuk okozott sérelmet, létező társadalmi viszonyaink között és fenálló törvényeink szerint, csupán ezen sajtó utján elkövetett rágalmazási ügynek a tekintetes esküdtszék elé hozása teheti jóvá, a közvéleménnyel szemben; mert rágalmak hitelét azoknál a kik e röpiratot olvasták és de ez okokat és tény körülményeket nem ismerik, és a kiknek a vádlevél mellé becsatolt teljes hitelü és minden vádat nemtelen rágalomnak bizonyitó okiratokat felmutatni alkalmunk nem lehet, egyedül a vádlott rágalmazóknak, bátor önérzettel, sajtóperbe fogatása ronthatja le.

Ezen fegyver használata által elérték a sikert, czéljukat; egyelőre is látszólag a Novák Gusztáv személyének, még most eltakart de már is felismerhetőleg a nagykárolyi önsegélyző népbank megbuktatását.

Ugy intézték ugyanis ezen röpirat megjelenését, hogy az a f. évi márczius 15-re kitüzve volt tisztujitó közgyülést megelőzőleg minden részvényesnek s másoknak is kezéhez jusson. S ezen számitás nem veszté el hatását; mert a mondott közgyülésen Novák Gusztávot az igazgatóválasztásnál végre csakugyan sikerült megbuktatniok s ezzel kezükbe ragadták a hatalmat a bank ügyének romlására.

Vádlottak által ezen röpiratnak sajtóutján közzétételével Novák Gusztáv ellen elkövetett sérelem méltatlanságának és sulyának megitéléséhez fontos adatot szolgáltat az eddig felsorolt czáfoló okiratokon felül maga azon tény, melyszerint még azon közgyülés is, melyet vádlottak igy hatalmukba keritettek, s mely által Novák Gusztávot annyi fondorlatok utján igazgatói állásától megfosztaniok sikerült, meglevén a tagok többsége győzödve afelől, hogy a röpiratban felsoroltak nem egyebek már minden törvényes forumon meghurczolt és mindenünnen visszavetett alaptalan rágalmaknál: a vádlevél mellett becsatolt 4-ik számu határozatában Novák Gusztáv eljárását, az ügykezelést és bemutatott mérleget mindenben hibátlannak és helyesnek elismervén, a tisztikar összes személyzetének a felmentvényt f e l t é t l e n ü l kiszolgáltatta; mihez még azon körülmény is járul, hogy az átadás és átvételre kiküldött bizottságnak szintén a vádlevélhez becsatolt jegyzőkönyve igazolása szerint az átszámolásnál minden pénz, érték, okmány és irat tökéletesen rendben találtatván, midőn azok átvétetek: Novák Gusztáv volt vezérigazgatónak felelőssége teljesen megszüntnek nyilvánittatott.

Ezen tények már kellő világitásba helyezik ugy Novák Gusztávnak a bank érdekében teljesitett becsületes és elfogadható kifogás alá soha sem esett eljárását, valamint más részről vádlottaknak kitartó bosszuállási vágyból elkövetett bünös és büntetésre méltó cselekményeit.

Hódi Gyula után a 13 vádlott védő ügyvéde: K o l a János szólt, azzal kezdve, hogy a vádbeszéd elején elmondott Novák életrajzát támadta meg, s igyekezett azt gunyos előadásával a mennyire lehetett, értékétől megfosztani; kijelenté ugyan, hogy nem akart a dologból politikai kérdést csinálni, hanem biz a politikát szépen belevonta, mint azt egy zseniális ügyvédtől várni lehetett, s folyton a guny fegyverét használva, gunytárgygyá tett mindent, a miről előadása szólt; igy Novák igyekezetét is, a bank felállitásában, s a vádlóügyvéd azon kifejezését, mintha ez Nováknak

A „DEBRECZEN" tárczája.

ANNA TITKAI.

— Svéd regény. —

Schwarcz Mária Zsófiától.

V. FEJEZET.

(Folytatás.)

— A gyár hátterében erdőséggel boritott hegylánczolat emelkedett, melyek alját gyönyörü nyirfák boriták. Balról egyenlő távolságban sveitzi modoru három lakház volt a munkások részére fölépitve. Még inkább balra közel a tengeröbölhöz egy minden tekintetben szép birtok volt látható, melyet mindenfelől szép termékeny hegyek környezének.

— A tengeröböl partvidékén fekvő birtokok legszebbikét Thorbjörnesung-nak nevezék. A gyártulajdonos atyja lakott benne. Igen szép norvégiai birtok, melynek belviszonyai épen oly kedvesek valának, mint a milyen pompás volt fekvése. Igazi norvégiai vendégszeretetben részesültem ott, és egy oly szeretetreméltó házaspárral s azok még szeretetreméltóbb leányával ösmerkedtem meg, hogy ezt soha életemben el nem feledem. Az ide vonatkozó többi részletet azonban majd utleirásomban fogom közölni.

— Én istenem, Éliás! hát már te is iró akarsz lenni? — szólt közbe Anna. — Előre is mondhatom, hogy az ugyan szép munka lesz. Tanácsolom, hogy e gondolattal fölhagyj, hiszen te nem arra születtél, és azt hiszem, hogy azt másként nem is fogod tenni, ha csak arról nem akarsz mintát közre bocsátani — mimódon nem szabad az utóleirásokat késziteni?

— Miként hallom, irói tehetségemet igen kevésre becsülöd, — válaszolá Éliás, — azonban be fogom bizonyitani, hogy nincs igazad.

— Nem lesz azt nehéz igazolni, — mondá Johanna, Anna már megmutatá ma, hogy nincs itélő tehetsége. Ennélfogva kérlek is, kedves Éliás, ne engedd magad a doruzsoló légy által zavartatni, hanem folytasd elbeszélésedet anélkül, hogy Annára figyelmeznél.

— Igenám, ha azt tehetné, — mondá Anna halkan s méltóságosan intett kezével, majd hozzá tevé: — csak folytasd kedves Éliás, és ha elfeledted volna, hol hagyád el, eszedbe juttatom, hogy Thorbjörnesundnál épen azon percztben maradt félben elbeszélésed, midőn bennünket utazásod vázlatával fenyegetél. Egyszersmind kérlek, ne várakoztass bennünket tovább azon állomási helyen, melynek vidékét ugy sem láthatjuk, te pedig jól leirni nem tudod. Ülj föl inkább a kedves öreg urral a kocsiba, és utazzatok haza. Hogy is volt csak ott?

— Óh! ott nagyon kellemes állapotom volt.

A ház urnője azon nőknek egyike, kik mint a jóság és szivtisztaság képviselői ismertetnek, azon megelőző szivélyességgel fogadott, a mely mindenkit arról győzhet meg, hogy ott mint jóbarát tekintetik.

— Ezen birtok szintén közel a tengeröbölhöz fekszik, azonban a természet megkapó szépségei itt hiányzanak.

— Ah! de most jut eszembe, hogy Anna a természet szépségeinek leirására engem nem tart képesnek, tehát félben hagyom, és majd utleirásomban fogom megkisérelni.

— Nagyon le vagyok kötelezve, — szólt közbe Anna, de tovább nem folytathatá megkezdett mondatát, mivel nagynénje oly tekintetével találkozott, mely nagyon is értésére adá, hogy nem jó lesz öt tovább ingerelni.

— Hadelandban oly kellemetesen töltel az este, hogy én a legszebb időtöltést igérhetém magamnak. Szép utitársaimról sokféle értesülést nyertem. A többi közt megtudtam, hogy a büszke sugár hölgy az ügyvéd leánya, és neve Elvira; a szép kis göndör pedig egyik testvéréé, ki egypár heti időzés után vissza fog térni szüleihez Christiániába. Határozatommal készen valék. Többé nem is gondoltam arra, hogy Hardangerbe utazzam, huzamos maradásra levén ugy is felszólitva, elhatározám, hogy mindaddig maradok, mig a szép Welder Mathea kisasszony ott lesz, és visszautazása közben utitársnak fogom magamat ajánlani.

— A te kedves jó barátodnál maradtam tehát. Másnap meglátogattuk az ügyvédet, azután az üveggyárost, és ettől Thorbjörnesundba kocsizánk.

Később meglátogatánk a lelkészt is, kinek oly szeretetreméltó családja van, melyhez hasonló papi családot én még soha nem ösmertem. Különösen pedig a pap oly tudományosan müvelt és tiszteletet érdemlő férfiu volt, melyhez hasonlót még nem láttam és nem ösmertem. Ezüst fejérségü dus hajával, magas, sugár, s könnyed termetével és szelid arczával, bármely körben is tiszteletet gerjesztendett. Neje egyike volt azon tiszteletet érdemlő nőknek, kiket valaha láttam. Modora barátságos, mint a szép tavaszi reggel, vonásai noha csak maradványai az egykori szépségnek, mégis igen kedvesek valának. Azonban mindez utleirásomba tartozik.

Azért is visszatérek a te barátod rendkivül kedves és barátságos családja körébe, hol négy, örökre emlékezetes hetet töltöttem.

— Ha a reám nézve mindinkább érdekessé vált szép leányka nem lett volna is oly vonzó, mégis annyira kedves lett előttem a megösmert család köre, hogy az attól elválás végre is nehezemre esett. A házi ur rendkivül magas miveltségü és felvilágosodott férfiu volt. A természet által oly éles elmetehetséggel áldatott meg, hogy minden nehéz kérdésben döntőleg birt nyilatkozni. A vele való társalgás nekem igen kellemes és tanuságos volt. Nemes gondolkozásu és barátságos neje az önfeláldozás élőképe volt. Három vig, testileg és lelkileg gazdagon megáldott szép gyermek tevé családi boldogságuk legfőbb örömét.

— Egyszóval a norvégiai hegyek és erdők közt, minden tekintetben igen jól éreztem magamat, és a szép tengeröböl partjain, ugy egésségemet, mint az élethez való kedvemet, tökéletesen visszanyertem.

— Szép utitársaimmal mindennap találkozám, és őket annyira megnyertem, hogy végre még Elvira kisasszony is megközelithetőbb lett. Négy hét elteltével minden előbbi viszonyomat elfeledém, és Matheába fülig szerelmes lettem. A te igen tisztelt barátod nem egyszer mondá: Vigyázz, nehogy Welder Matheába bele szeress, mert azt susogják, hogy már szivecskéjét elajándékozá.

— A figyelmeztetést kinevettem. Az én szép imádottam sokkal élénkebben, és több részvéttel látszott társaságomat óhajatani, mintsem én csak gyanitani is mertem volna, hogy legyen a világon valaki más, ki iránt mélyebb érdekkel viseltetik, mint én irántam.

— A figyelmeztetés végre kivett türelmemből, és elhatározám, hogy a legelső alkalommal be fogom vallani Matheának, mennyire szeretem és imádom; és hogy öt nőmül fogom kérni.

(Folyt. következik.)

érdeméül szolgált volna. Novákot politikailag rajongónak mondja s megjegyzi, hogy az ilyeneknek nagyon kedvez a mai világ, hogy ezeknek nagy terük van; elősorolja, hogy N. évek óta próbálja szerencséjét s 48-as képviselő akart lenni, ugyane czélból alkotá a bankot, anyagi támogató erőre akarván szert tenni, s az alapszabályokat ugy csinálta, a mint neki tetszett. Megtámadja az igazgatói eljárást, s más szavakba öltöztetve elmondja a vád tárgyát képező röpiratot. Felhozta, hogy az a nagy hangon hirdetett gyarapodás, melylyel vádló előáll, akkint értendő, hogy a bankrészvények után $\frac{1}{4}$%-et hozott, mig a jóltevőnek hirdetett kölcsön ugyanazon részvényeseknek 12 %-ával adatott ki.

Be akarja bizonyitani, hogy Novák igazgatása alatt 30,000 ft. gazdálkodtatott el. Ezért volt a bizalmatlanság, a korlátlan hatalmat gyakorló igazgató iránt, ki elnök is volt egyszersmind.

Felhozta aztán, hogy N. nagy garral hirdette, miként ő a n.-károlyi népbankot oly helyzetbe hozza, hogy az képes lesz fekvő birtokokra százezreket kölcsönözni, sat. sat. s itt tovább a röpirat nyomán halad, a szarkazmus nyilával fegyverezvén szavait. Felhozza, hogy N. kontóra emeltette fel 1200 frig fizetését, noha azon nagy kölcsönökből, melyeket igért, semmi sem lett, s mig az utánjárás százakba került, a banknak csak 30 ftot jövedelmezett. Megróvja Novákot, hogy 5 frt napidiján kivül utazáskor költségeket számitott fel. Belehozza a 48-as kört, hogy az a bankkal összeköttetésbe tétetett, s ennek pénzével fedezte annak költségeit, midőn lettek volna, kik ez ellen felszóltak, N. azokat a választmányból kizárata, sőt a részvényesek közül is ki akará őket záratni, de ez nem sikerült. Midőn egy közgyülés Novákot hivatalától elmozditotta, akkor N. falunkint agitált, s hivatkozik egy nőhöz irt levelére, melyben felszólitja, hogy pártjára álljon, sat. sat. Ezután a röpiratot védi, hogy amit abban elmondanak, azt sértésnek venni nem lehet.

Itt több pontra hivatkozik, s a röpirat jogosultságát védi, nem mondja, hogy N. sikkasztott, csakhogy N. mint bankigazgató roszul járt el, stb. Miután a vádlevélben a röpirat tartalmát ismertetők, nem tartjuk szükségesnek tovább kiserni a szónokot. Be kell ugyan vallanunk, hogy a vádbeszéd a legszenialisabbak egyike volt, melyet eddig hallottunk, s mindenesetre intelligens felfogás kell hozzá, hogy általa magát bárki is felrevezettetni ne engedje.

Védő beszédét előadván, elnök felszólitá vádlót, hogy mondani valóját, ha van, adja elő. Erre felállt Novák Gusztáv, s oly hangon, mely elfogultságának csalhatatlan bizonyitványául szolgált, kezdte meg annak igazolását, hogy ő mint ember, mint hazafi, s mint bankigazgató háromszorosan sértve van. — Nagyon természetes, hogy a Novák Gusztáv beszédéből nem látszott ki az a gyakorlott simaság és az érzékekre csiklandósan hatni tudás, de kilátszott a mélyen sértett férfias önérzet s azon elkeseredettség, melyet oly helyzetben, mint Novák, minden elfásulatlan kebel érzett volna. Igy elkeseredettséggel lobbantotta vélőnek szemére, hogy abból, mit hazafiságnak neveznek, gunyt üz, hogy azon tettét, melynek a bank felállását köszönheté, nem érdemül, hanem bünül akarja felróvni. Mondá védő, hogy ezen bank nem egyébért állittatott fel, minthogy annak Novák vegye használ, s ezen méltatlan váddal szemben bebizonyitja, hogy első évben a banktól fizetést nem fogadott el, 2-ik évi fizetése 800 ft volt, s ha 3-dik évre a [illegible] ő akarata ellenére megszavazta az 1200 ftot, azt hálásan el kellett fogadnia, s itt azon megjegyzéssel él, hogy bárha azon ügyvéd urak, kik egy bankigazgatói fizetést 1200 fttal sokalanak, olcsóbban lennének a közönség szolgálatára, — mint amilyen olcsó ő vala. — Fájdalmát fejezi ki a fölött, — hogy a legnemesebb törekvéssel felállitott bankot akarják most — az ő erkölcsi meggyilkolására felhasználni, — a mit ő ugy vesz, mintha gyermekével gyilkoltatnák meg az apát, noha mindazon tétel, mely a röpiratban foglaltatik, légből kapott, mely vádakat megsemmisitett már két törvényszék s két kormányrendelet, könnyü gunyt üzni a megalkotott dolgokkal, hanem tessék azt tudni megalkotni is, nem pedig rágalmazásokkal s méltatlan becsületsértésekkel igyekezvén kivenni oly ember kezéből, kinek a legszigorubb vizsgálat sem találhatott jellemén egy árnyfoltot sem. Szónok elkeseredése fokról fokra emelkedik, s végül kifakadva felkiált, ha már meg akarják ölni becsületemet, inkább verjenek agyon, mint kutyát, stb. Nem mulasztják el azonban, hogy az elnök eljárását meg ne rójuk, mely a legindokoltabb semmiségi panaszra ad okot. Tőle ugyan tehetett mindenki, a mit akart, s miután ugy látszott, hogy a terem leginkább vádlottak résztvevői által töltetett meg, azok a legkorlátlanabb kifakadásokra engedtették magokat ragadtatni, védő ügyvéd legkevésbé humoros szavait is hangos kaczajjal fogadták, tetszésöket egész kényelemmel nyilvánitották, s igy gyakoroltak hatást az esküdtekre, a mint töllök telhetett. Midőn azonban Novák felelt, s szólni kezdett, a háttérben brummoltak, a nélkül, hogy elnök csak egy szóval is rendre utasitotta volna őket. Épen igy hangzottak vádlottak részéről felkiáltások, hogy ez hazugság! Szóval voltak jelenetek, midőn a színházban képzelte magát az ember, a taps hiányozván. Elnök még azt a tapintatlanságot is elkövette, hogy védőt s vádlót felszólitá, hogy előadásaikban minél rövidebbek legyenek.

A dolognak ily menetele után nem csoda, hogy az eredmény következőleg ütött ki: vádlottak 9 szavazattal 3 ellen felmentettek.

Vádló 397 frt költségben elmarasztaltatott, s egyuttal semmiségi panaszt jelentett be.

Érdekes, hogy valamennyi vádlott elismeré, hogy a röpiratot ők irták; s mégis az esküdtek közül 9 az ezt illető kérdésre azt felelte, hogy ők nem tudják, ki irta? Egyébiránt az esküdtek egyhangulag kijelenték, hogy a röpiratban rágalom foglaltatik, de azért a vádlottak — szerintök — nem vétkesek.

No de ezért „felelnek önlelkiismeretőknek."

Külföld.

Brüssel, szept. 16. Az „Etoile Belge" szerint a brüsseli spanyol követ felszólalt, hogy Antwerpenből fegyvereket szállitanak a karlistáknak; a kormány azonnal rendeletet menesztett Antwerpenbe, de a hajó ép akkor már elhagyta volt a várost.

Bonn, szept. 16. Az összes keresztény felekezetek képviselőinek egységi értekezlete Döllinger elnöklete alatt megkezdődött, jelen volt 40 képviselő, köztök több püspök.

— **Grasse**, szept. 15. Bazaine szökésének tárgyalásánál Marcki fogházigazgató azt állitja, hogy az alsóbbrendü örök hanyagok voltak és ő azt kivánta volt Villettetől, adja becsületszavát, hogy nem történik szökési kisérlet. Villette ezredes tagadja ezt és kijelenti, hogy neki nincs része Bazaine szökésében, melyről azt sem tudja, mikép történt.

New-Orleans, szept. 15. A fehérek ligája kiáltványt bocsátott ki, mely Pellog kormányzót bitorlónak nyilvánitja és Henry kormányzó visszahelyezését követeli: a liga fegyvert fogott, megszállotta a városházát, torlaszokat állitott fel, 500 rendőrkatona ellen (kik jobbára nem fehérek) heves tusát vivott, melyben 6 polgár, 30 rendőr elesett, erre a rendőrség visszavonult; a szövetségi csapatok semlegesek maradtak és megszállották a vámházat, melyben Pellog kormányzó is tartózkodik.

UJDONSÁGOK.

* **A mai sajtóper** iránt nagy volt az érdeklődés. Különösen Nagy-Károlyból igen sokan jöttek, kik elfoglalták a terem nagy részét.

* **A mérges anyagu festékkel** ellátott czukorkákat illetőleg, a belügyminisztérium rendelete folytán, a rendőrség az összes helybeli kereskedésekben vizsgálatot tartott; azonban az illető kereskedők dicséretére legyen mondva: ilyeneket sehol sem talált, s e felől a miniszteriumot is értesité.

* **A helybeli illetőségü** hadköteles szökevényeket a kapitányi hivatal illető osztálya az 1842-dik évtől kezdve a jelenig számbavette, s azoknak neveit kinyomatván, országszerte köröztetni fogja; az ily egyének száma 1400 körül van.

* **Tóvölgyi Titusz** jó tollu iró városunkban időzik; a Novák sajtóperére rándult le, mint az „Egyetértés" tudósitója.

* **A debreczeni** gazdasági tanintézet, valamint a földmives iskola igazgatásával a hiv. lap mai száma szerint Molnár L. bizatott meg. (A hiv. lap intézetünket zárjel közt „ideiglenes felső"-nek nevezi.) — Bélkessy László innen M.Óvárra tétetett át, — tehát: nem teljes joggal kivánhatja-e egy ülőhelytulajdonos, hogy azon helyért, melyért ő 2—300 forintot adott, — az, kit vallásos érzülete templomba kényszerit, annak minden malasztjában részt veendő, legalább pénzének 5%-át fizesse neki? A mondottakból tehát világosan kitünik, hogy az elöljáróság nem vett senkitől bementi dijt, hanem segédkezet nyujtott az egyeseknek magán jogaik élvezhetésére, a menyiben ülőhelyeiket bérbeadni segitette, a bérlőknek jegyeket osztván ki. 2-or Valótlan az, hogy a hitközségi elöljáróság a szegények számára sem engedett helyt, — tessék H. L. urnak meggyőződni, hogy nemcsak állóhelyről, de sőt lóczákról is gondoskodott a szegényebb sorsuak részére, és pedig minden dij nélkül. Hogy H. L. ur ezt nem tudta, csak azt tanusitja, miképen nem tartozik ezen szegény osztályhoz; — e szerint nincs oka zugolódni, még kevésbé van igazsága a humanitás palástja alatt, a hitközség elöljáróságát, sértő módon megtámadni, s más hitfelekezetek előtt kompromitálni. M. J.

* **A salétromlaktanyában** a közgyülés által engedélyezett uj lóistálló épitése kezdetét vette, s e miatt azon laktanyából ma 17 ember és ló magán házakhoz szállásoltatott be.

* **Torma István** vendéglőjében holnap este Oláh Józsi zenekara fog müködni, mit a zenekedvelők érdekében tudomásra hozunk.

A „Debreczen"
eredeti

MAGANTA VIRATA.

— H.-Szoboszló, szept. 17. Szoboszló város ma tartott közgyülésében a Hajdukerület feliratát, melyben Hajdumegyét Böszörmény székhelylyel kér alakittatni, tudomásul vevén, annak felsőbb helyen leendő elintézését elvárja. A nagy számmal jelen volt nép lelkesedéssel óhajtja a Hajdukerületnek, mint önálló törvényhatóságnak fentartását.

(Mi ugy tudjuk, hogy Szoboszló egy izben már Debreczenmegye s Debreczen székhely mellett nyilatkozott. Szerk.)

— Budapest, szept. 17 A brücki honvédhadgyakorlatok fényesen sikerültek.

Bazaine hevesen nyilatkozik Aumele herczeg és Mac-Mahon ellen; Napoleont és Thierst pedig dicséri.

KÖZGAZDASÁG.

Debreczen, 1874. szept. 15. (Hivatalos árjegyzék.) 1 mérő buza 4.00—5.00 kr. 1 mérő kétszeres 3.50—4.00 kr. 1 mérő rozs 3.20—3.40 kr. 1 mérő árpa 2.50—2.70 kr. 1 mérő zab 1.60—1.70 kr. 1 mérő tengeri 4.50—4.60 kr. 1 mérő köles 3.00—4.00 kr. 1 mérő kása 7 ft. 1 zsák burgonya 1 ft. 90 kr, 1 mázsa szalonna 53—54—55 ft. 1 mázsa háj 53—54—55 forint.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLAH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

Nyilttér.

Nyilatkozat.

Az érdeklettek előtt nem lesz többé titok az intézetemből való kilépésem, s minthogy ezen tettem a vizsga előtt, melyet f. hó 22—23-dikára tüztem ki, történt, annyival inkább különösnek tünhetik fel, mert én valék a jelzett iskola szervezője, ugyanazért szükségesnek látom a t. cz. szülők tudomására következőket juttatni. Én oly czélból létesitém a tanodát, hogy az a helyben tagadhatatlanul létezett hézagot pótolja s czélom könnyebb elérése végett Kohut Mór volt miskolczi tanitóval — kit akkor még nem ismertem — szerződésre léptem és a szükséges taneszközöket beszerezve, igyekeztem a legnagyobb erőfeszités mellett tanitói kötelességemnek eleget tenni. Azonban időközben elhatározám Debreczent oly czélból elhagyni, hogy a polgár-iskola képezdébe lépjek, s nehogy a t. szülők kényszerüljenek fiatal gyermekeiket parlagon hagyni, fentemlitett egyénnel szerződési viszonyomat oda módositám, hogy az intézet vezetése jövő tanév kezdetével ő rá essék. Azonban a jelzett individuum, kinek nevét sincs kedvem többször felemliteni hozzá méltó hitvestársa közremüködésével idő előtt urnak kezdé magát érezni házamban s nekem bármi áron derogálni akart, de minthogy én illetlen eljárását sem jogosnak, sem méltányosnak nem találtam, ahoz nem is alkalmazkodtam, ez dühét feszitvén, indokul szolgált a tanteremben tanitványaim szeme láttára oly jelenetnek, melynek folytán ellene becsületsértési pert inditottam, s minthogy akkori viselete a gyermekek között oly demoralizáló hatást idézett elő, miszerint tanitói tekintélyem megingattatott, ily minőségben tovább nem müködhetem, belátva azt, hogy ily emberrel egy pillanatig sem lehetek tovább összeköttetésben, sőt hivatalos functiom végzésének folytatása neki talán ujabb és ujabb alkalmat szolgáltatott volna, káros kellemetlenségek keltésére a mi azsengekoru gyermekekre a legveszélyesebb behatást támaszthatná és a békés tanitást absolute lehetlenité, becsületbeli kötelességemnek tartám a tanodát oda hagyni. Ez a tényálladék vázlata! Ezek után még szükségesnek látom a tanfelügyelőség figyelmét felhivni az általam elhagyott iskolára és a tisztelt szülőket, — kiknek kegyes pártfogásukért köszönetemet nyilvánitom, fölkérni kedves gyermekeiket egy tekintélyivel biró intézetbe adni, nem pedig olyanba, amelynek vezetője egyátalában nem felel meg tanitói hivatásának.

Geiger Miksa.

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint a telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes özv. Roslonyik Andrásné Gál Mária részére, alperes néhai **Tornai Ferenczné**, s illetőleg néhai férje hagyatékából lefoglalt ingatlanok u. m. a debreczeni 2574. telekjegyzőkönyvbe jegyzett s 35,000 frtra becsült, jelenleg kávéház, vendéglő és bolt helyiségül használt piaczutczai 1898. számu házastelek, és 9 hóld 600 négyszegöl ondodi föld, 2000 frt. tőke hátralék követelés és járulékai behajtása végett, a harmadik árverésre kitüzött határidőben, u. m. **folyó évi október 8-án d. u. 3órakor**, a telekjegyzőkönyvi irodában, kiküldött végrehajtó **Kovács József** által megtartandó árverésen szükség esetén alól is elfognak adatni.

Kikiáltási ár a becsértek, az árverelők által leteendő bánatpénz 3500 ft.

A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig a leütéstől számitva 2, 4 és 8 hónap alatt, esedékes 6% kamatával, a tkvi hatóságnál lefizetendő, a bánatpénz az első részletbe tudatik.

A többi feltételek a kiküldöttnél és a telekhivatalban megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint tkönyvi hatóságnak 1874. auguszt. 28 kán tartott üléséből.

Hegedüs István,
aljegyző.

511 2—3

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes **Böszörményi Róza** részére, alperes özv. **Vetési Istvánné, Miskolczi Katalintól** 800 ft. tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlanok, a megkisérlett 1-ső árverésen el nem kelvén, azok a kitüzött 2-ik határidőben, u. m. a debreczeni 3031. sz. tjkvbe jegyzett s 2800 frtra becsült vargautczai 2242. sz. ház és 2 hold 1300 □ öl ondodi föld, **folyó évi október 1-én** a debreczeni 3925. sz. tjkönyvben jegyzett 1000 frtra becsült 965 □ öl boldogfalvi kerti szőlő pedig **folyó évi október 2-án** mindenkor délutáni 3 órakor, a tkvi irodában, végrehajtó **Vetési Mihály** által megtartandó árverésen, szükség esetére becsáron alól is elfognak adatni.

Kikiáltásiár a becsérték, az árverelők által leendő bánatpénz a házra nézve 280 ft, a szőlőre nézve pedig 100 ft.

A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig a leütéstől számitva, 3, 6 és 9 hónap alatt esedékes 6% kamatával, a tk. hatóságnál lefizetendő, a bánatpénz az utolsó részletbe tudatik.

A többi feltételek a kiküldöttnél, és a telek hivatalban megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnak 1874. szept. 4-én tartott üléséből.

Szentpétery Sándor
aljegyző.

514 2—3

Haszonbér árverés.

A h.-böszörményi ref. iskola alatti, külön kőpinczével, s irodával ellátott 9 bolti helyiség, — melyből az 1. szám alatti gyógytár — az 1875. évi január 1-től, az 1877-ik évi decemberben 31-ig terjedő három évre, e folyó évi **október hó 12-ik napjának délelőtti 9 órájakor** kezdetét veendő nyilvános árverésen bérbe fognak adatni.

Az árverési feltételek következők:

1. Árverelő a kikiáltási árnak 10 százalékát, — mely a bérleti idő utolsó negyedébe eső bérösszegbe lesz betudandó, — készpénzben tartozik az árverelésre kiküldött bizottság kezéhez előre befizetni.

2. A bérfizetés évnegyedenkint, mindenkor az évnegyed előnapján előre fog teljesittetni.

A többi részletes bérleti feltételek alulirottnál megtekinthetők.

Lengyel János,
egyházgondnok.

519 2—3

HIRDETÉSEK.

Eladó szőllő.

Hatvanutczai kert elő járásán 8 kapa jó karban levő szőllő, két pajtával, szüretelő edényekkel, számos termő gyümölcsfával, s függő termésével, eladó. — Értekezhetni kiscsapóutczán 377-ik szám alatt lakó tulajdonossal. 530 1—

Makkeladás.

Máramarosmegyében, a m. gr. Teleki család dolhavizi uradalmában a rendkivüli bő bikkmakktermés 40000 holdon, akár egészben, akár kis részben vagy szokásos heti váltság mellett kiadó. Értekezhetni szóval vagy bérmentes levelekben az **uradalmi igazgatóságnál Dolhán.** 513 3—3

Eladó kancza.

Egy gróf Bethlen-féle kancza, 13 éves, mely 3 akadályversenyen győzött s különösen anyakancznának igen ajánlható; szabad kézből eladó.

Bővebb értesitést nyerhetni a 16-ik huszárezred főállatorvosánál nagy-ujutczán 1806. szám alatt. 522 2—2

Gyakornok felvétele.

A derecskei gyógytárba egy jó családból származott s 5—6 gymnaziális osztályt végzett ifju, gyakornokul azonnal felvétetik.

A föltételeket a tulajdonosnő tudatja Derecskén. 523 2—3

Hirdetés.

Egy 20 akó ürmértékü, egészen rézből Bécsben készült, teljesen jó karban levő **szeszfőző gépezet**, mely csak 3 évig volt használatban, alulirottnál Székelyhidon, Biharmegyében olcsó áron eladó.

Türmenstein György.

520 2—3

Gép fa-olaj.

Kész, tört festékek, száraz festékek, pamacsok, gallicziai és ausztriai terpentinolaj, bőr, vas, padozat-terpentin és kopál-lackok, paraffin, szekér-kenőcs, ásvány-vizek, valamint minden féle fűszer áruk, jutányos áron ajánlatnak.

Kacsó Ferencz,
fűszer és festék kereskedésében, a takarékpénztár háza alatt.

Ugyanott tanuló az üzletbe felvétetik. 394 10—10

Eladó birtok.

De-Pauli Zelemér négy portió 32 hold nemesi birtok, utána eső 16 holdat tevő erdőbeli illetményével s kisebb kir. haszonvételből eseddékes járulmányaival, tanyai épületekkel, lucznás gyümölcsös kerttel, a néhai Karap és Szabó-féle tanyák szomszédságában örök áron eladó.

Értekezhetni h.-böszörményi lakos Kovács Márton tulajdonossal, esetleg e lap kiadó hivatalában. 504 3—3

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint **Hiró János** és neje **Ritók Zsuzsanna** tulajdonosok kérelmére folytán a debreczeni 2326-ik számu telekjegyzőkönyvben bejegyzett s 8971 aftra becsült nagyiparczi 1618-dik számu házastelek 8 hold 400 négyszegöl ondodi földével együtt, folyó 1874-dik évi **október hó 12-dik napjának délelőtti 9 órájakor**, a telekkönyvi irodában kiküldött végrehajtó **Mészáros Lázár** által megtartandó árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a következők:

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10 százaléka vagy is 897 aft. ezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlanok az 1-ső árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az 1-ső a leütéstől számitva 4 hó, a harmadik 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az utolsó részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlanoknak azonnal birtokába és használatába lép; — tulajdonjogot azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebelezteni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári díjat, és a vett ingatlanok után a leütéstől fogva első mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlanok bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 466. § értelmében vevő kárára és veszélyére ujlabban kitizendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is elfognak adatni.

Egyszersmind azok, a kik fentebbi ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetvény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1874-dik évi augusz. hó 21-ik napján tartott üléséből.

Hegedüs István,
aljegyző.

512 2—3

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes **Böszörményi Róza** részére, alperes özv. **Vetési Istvánné, Miskolczi Katalintól** 800 ft. tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlanok, a megkisérlett 1-ső árverésen el nem kelvén, azok a kitüzött 2-ik határidőben, u. m. a debreczeni 3031. sz. tjkvbe jegyzett s 2800 frtra becsült vargautczai 2242. sz. ház és 2 hold 1300 □ öl ondodi föld, **folyó évi október 1-én** a debreczeni 3925. sz. tjkönyvben jegyzett 1000 frtra becsült 965 □ öl boldogfalvi kerti szőlő pedig **folyó évi október 2-án** mindenkor délutáni 3 órakor, a tkvi irodában, végrehajtó **Vetési Mihály** által megtartandó árverésen, szükség esetére becsáron alól is elfognak adatni.

Kikiáltásiár a becsérték, az árverelők által leendő bánatpénz a házra nézve 280 ft, a szőlőre nézve pedig 100 ft.

A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig a leütéstől számitva, 3, 6 és 9 hónap alatt esedékes 6% kamatával, a tk. hatóságnál lefizetendő, a bánatpénz az utolsó részletbe tudatik.

A többi feltételek a kiküldöttnél, és a telek hivatalban megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnak 1874. szept. 4-én tartott üléséből.

Szentpétery Sándor
aljegyző.

514 2—3

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.